СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Пам'ятайте про Україну!

РІК XCIII. Ч. 126. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 5-го ЛИПНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, JULY 5, 1986 No. 126. VOL. XCIII.

У 210-ту РІЧНИЦЮ НЕЗАЛЕЖНОСТИ АМЕРИКИ І 100-ту РІЧНИЦЮ СТАТУЇ СВОБОДИ

ВІДБУЛАСЯ ЧЕРГОВА СЕСІЯ КУППО

Ню Йорк (ПС КУППО). — В суботу, 21-го червня 1986 р., відбулася в Ню Йорку чергова Сесія Конференції Українських Політичних Партій і Організацій. В сесії прийняли участь делегації ОУН на чолі із Головою ПУН Миколою Плав'юком, УРДП із Головою проф. М.Г.Воскобійником, ОУНз із мгр Романом Ільницьким, Союз Земель Соборної України — Селянська Партія на чолі із інж. Зиновієм К. Туркалом, УНДО на чолі із д-ром Романом Барановським. УСП заступав М. Турецький. Неприсутніми були представники УДР і Ради Прихильників УНР, які свою неприявність пізніше виправдали. Сесію КУППО відкрив Голова Президії д-р Зенон Городиський і згідно із Устроєм КУППО перевів вибір Президії Сесії, яку очолив і провадив проф. М.Г. Воскобійник, а секретарював д-р Роман Борковський. Після відчитання протоколу попередньої сесії секретарем інж. Петром Т. Байбаком, звіт за дворічну діяльність КУППО склав Голова Президії д-р Зенон Городиський. Із вичерпного та річевого звіту учасники Сесії мали змогу запізнатися із всесторонньою працею Президії КУППО, яка проходила трьома відтинками: підтримкою праці ідейно споріднених громадських організацій в діяспорі, на відтинку внутрішньо-політичному намаганням до привернення консолідації в одному спільному центрі і працею на зовнішньо-політичному відтинку.

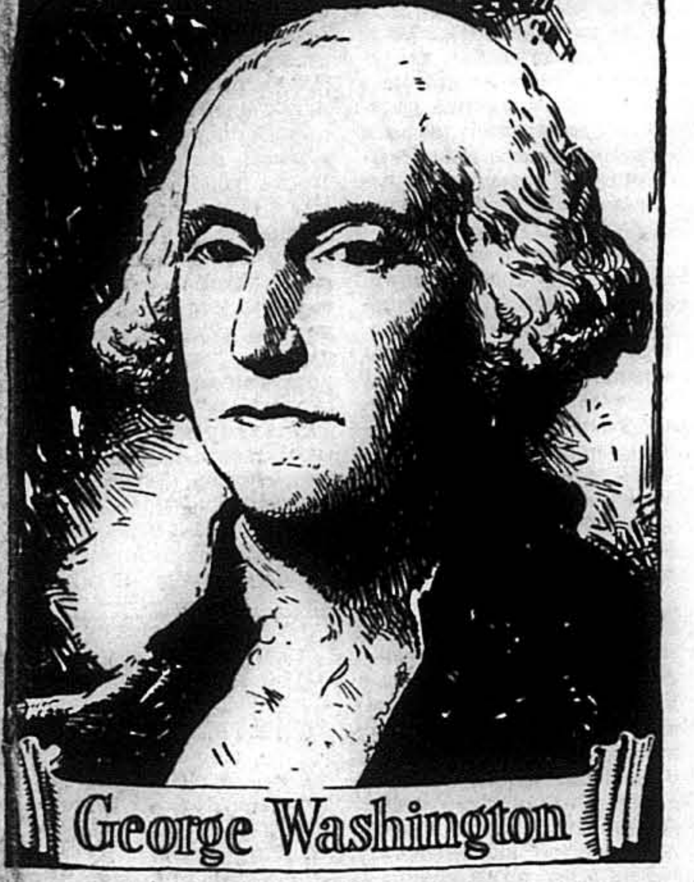
Президія КУППО вдержувала постійний і діловий зв'язок у першу чергу із проводами політичних партій і організацій через їх представників в КУППО та одночасно інформувала їх про працю Президії. В деяких випадках, коли цього вимагала справа, Президія узгіднювала різні питання із представниками чи проводами середовищ КУППО. До таких справ належали проєкти реорганізацій КУППО, її нового устрою і плятформи, а також устійнення її майбутнього характеру і ролі в українському політичному житті в діяспорі. Заходи перебудови КУППО перехрещувалися із спробами привернення консолідації на базі ДЦУНР. Дотеперішні наполегливі і довготривалі зусилля, хоч і довели до певних узгіднень, то вони ще далеко не закінчені. Треба однак надіятися і сподіватися їх остаточного завершення в проглядному часі.

КУППО у своїй дотеперішній праці уважало себе за організоване і координуюче форум опінії українських політичних партій і організацій, що визнають політичний плюралізм, як базу політичного спілкування. Виступаючи в такому характері перед українською громадою і зовнішнім світом від початку свого існування з 1978 року, КУППО старалася довести до внутрішнього миру серед української громади в діяспорі, а на зовнішньому відтинку служити як найкраще українській справі.

Саме на зовнішньому відтинку Президія КУППО розвинула жваву діяльність. Вислано цілий ряд матеріялів, листів і телеграм до американських урядових чинників. Найважніші з них це меморіял до президента Роналда Регена і Державного департаменту перед зустріччю із генеральним секретарем ЦК КПСС Михаїлом Ґорбачовим, інтервенція в справі українця-моряка Мирослава Медведя, меморіял в справі української трагедії на Чорнобильській енергетичній нуклеарній станції. Зокрема важливий і обширний матеріял і меморіял разом із предметовими листами до урядових чинників вислано в справі українських радіо-передач „Радіо Свобода" і „Голос Америки". На речеві матеріяли і меморіяли Президія КУППО одержала не менш речеві і вичерпні відповіді. У зв'язку із неперебірчивою анти - українською акцією Москви та її свідомих чи несвідомих спомагачів, вислано листа до ізраїльського прем'єра Шимона Переза в справі знищення пам'ятника жертвам українського голокосту в

(Закінчення на стор. 3)

Уряд Нікараґуа далі протестує проти допомоги ЗСА

Ню Йорк. — У вівторок, 1-го липня ц.р., міністер закордонних справ Нікараґуа в Об'єднаних Націях ще раз заявив перед Радою Безпеки своє обурення з приводу схваленої Палатою Репрезентантів мілітарної допомоги для „контрас" — повстанців проти теперішнього сандіністського уряду Нікараґуа.

Рада Безпеки, яку скликано на домагання Нікараґуа, вислухала довгої промови міністра Міґуеля Д'Еското Брокмена із закидами проти ЗСА, які він назвав „агресорами" і „політиками терору". Він також сильно скритикував відхилення американським Урядом рішення Міжнародного Суду з минулого тижня, який ствердив, що Уряд ЗСА не додержується міжнародних умов і нарушив суверенність Нікараґуа.

Рівночасно у Нікараґуа речник сандіністів Баярдо Арце Кастано на пресовій конференції із заграничними кореспондентами, боронив рішення Уряду, який минулого тижня наказав закрити опозиційний щоденник „Ля Пренса", як також заборонив повороту до Нікараґуа католицькому священикові Бісмаркові Карбалльо, який мав заявити в Европі, що Католицька Церква в Нікараґуа є проти американського імперіялізму, але також проти такого імперіялізму російсько-кубинського зразку. Речник сандіністів переконував, що вони дозволяли і дозволяють у свої країні на таку свободу, якої ніколи не дозволили б для своїх противників в інших країнах. Тим часом речники опозиційних до уряду політичних груп в Нікараґуа закликають до діялогу між усіми політичними групами в ім'я національної згоди. Однак таку можливість сандіністи відкидають згори і ніяк не беруть до уваги пропозицій інших політичних партій.

Е. Кач вручив іміґрантам медалі Свободи

Ню Йорк. — У вівторок, 1-го липня, посадник Ню Йорку Едвард Кач вручив медалі Свободи видатним іміґрантам.

Нагородження відбулося у парку Баттері на півдні Мангеттену. Посадник Е. Кач стояв на підвищенні спиною до Нюйоркської затоки і Статуї Свободи і одну за одною вручав медалі вихідцям з 50 країн, які, за словами Кача, внесли видатний вклад в життя міста і всієї Америки.

Серед 86 нагороджених медалею Свободи є генерал українського походження Микола Кравців, а також чотири іміґранти з Росії та Совєтського Союзу: скульптор Луїза Невельсон, письменник Айзек Азімов, лавреат премії Нобеля економіст Васілій Леонтьєв і танцівник Міхаїл Баришніков.

Медалі були присуджені 87 іміґрантам, однак один з них — іміґрант із Швеції художник Кляес Ольденберґ відмовився від нагороди, мотивуючи свій вчинок тим, що „адміністрація Кача підтримала перетворення Ню Йорку в нуклеарну базу". К. Ольденберґ мав на увазі те, що Е. Кач підтримав створення військово-морської бази на Статен Айленді.

Того ж дня у приміщенні Колізеуму, де розмістився пресовий центер фестивалю, виступив президент автомобільної корпорації „Крайслер" Лі Аякокка, який є предсідником громадської організації у справі реконструкції Статуї Свободи, і острова Елліс. Він повідомив, що організація зібрала за рахунок пожертв приватних компаній і приватних осіб 265 мільйонів долярів — на 12 мільйонів долярів більше, ніж було заплановано.

АМА радить хворих дошкільнят тримати вдома

Чикаго, Ілл. — На річному 135-му з'їзді АМА — Американської Медичної Асоціяції, що якраз відбулася тут, в м-ці червні, американські лікарі висловилися про найважніші справи здоров'я, які турбують усіх людей у ЗСА, зокрема й особливо про справу небезпеки зараження здорових дітей дітьми, хворими на смертельну статеву хворобу АІДС — („набутий імунно-невистачальний синдром", тобто — хвороба, яка знищує природну відпорність організму на бактерії, роблячи імунну систему людини нездатною боротися з мікробами, від чого людина вмирає).

АМА каже, що дітей-дошкільнят з „набутим імунно-невистачальним синдромом" не можна посилати до дитячих світличок, дитячих ясел і дитячих садочків та інших центрів для догляду за малятами тому, що діти можуть кусатися або дряпатися з іншими дітьми, а також можуть бути ще не тренованими вживати туалету, тобто робити під себе. Це все може сприяти поширенню віруса названої хвороби АІДС, яку передається через слину та через інші рідини тіла.

Але ці ж лікарі, зібрані численно на з'їзді, не радять того самого робити з шкільними дітьми, підкреслюючи, що діти шкільного віку, хоч хворі на АІДС, не становлять небезпеки для своїх однокляснйків і їм треба дозволити брати участь в усіх активностях школи, які визначені для школярів. АМА також радить усім групам населення, які значаться як групи „високого ризика" — підвищеної небезпеки хворіти недугою АІДС, відбувати старанну перевірку їхньої крови в ляборатріях з метою, щоб хворим особам і тим, що можуть ймовірно захворіти, легше було допомагати медичною консультацією.

У міжчасі, в Атланті, у Центрі для контролі хворіб, встановлено перший випадок зараження хворобою АІДС пацієнта, якому дали переливання крови з донора крови гомосексуаліста, що начебто мав кров чисту від віруса АІДС. Як виявилося, цей донор заразився на АІДС напередодні давання крови, і аналіз ляборатерійний ще не міг виявити хвороби, точніше — знайти кров'яні клітини-протитільця в крові, що витворюються в крові не відразу в час зараження, а деякий час згодом. Про це пише „Ю. С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 30-го червня ц.р. Стурбовані цим відкриттям, офіційні чинники контролі захворювань закликають чоловіків-гомосексуалістів, які становлять понад 80 відсотків серед хворих цієї недуги та серед тих, що її переносять, — стримуватися взагалі від давання крови, бо, виходить, ляборaторійні дослідження їхньої крови не завжди можуть виявити хворобу. Тому краще, щоб не ризикувати, роблячи трансфузію крови від такого донора до пацієнта, який потребує трансфузії чи то через гемофілію, чи під час та після операції, чи з яких інших причин.

****

ЛІТНІЙ СЕЗОН НА ОСЕЛІ В ЛІГАЙТОНІ

Лігайтон, Па. — Оселя ОДВУ ім. О. Ольжича в Лігайтоні повідомляє, що літній сезон на оселі починається у вівторок, 1-го липня ц.р. Від того часу приймається замовлення на помешкання, денно, тижнево і на цілий сезон. Ресторан буде щодня відкритий для гостей. Для вжитку гостей є купелевий басейн, тенісові корти і відбиванкові площі. Суботами грає до танців добірна оркестра. Кожної неділі о год. 11:30 перед полуднем відправляється Служба Божа в каплиці св. Андрія на оселі.

****

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УДІЛОВЦІВ УНДОМУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — Продовження загальних зборів уділовців Українського Народного Дому відбудуться у вівторок, 8-го липня ц.р., о год. 7-ій вечора тут в приміщеннях УНДому при 140-142 Друга авеню. На порядку нарад: уділення гіпотечної позички (мортґеджу) і вибір трьох членів Дирекції.

****

Сенатор Павло Юзик видужує

Оттава, Канада. — Як повідомляють із бюра сенатора Павла Юзика він перебуває там від деякого часу у лікарні з приводу комплікацій запалення легенів.

Однак він перейшов щасливо кризу і стан його здоров'я тепер поправляється.

Бажаємо сенаторові Юзикові, який є рівночасно директором Українського Народного Союзу для Канади скорого повороту до повного здоров'я і до дальшої активної праці на політичному та громадському полі.

ТРЕНТОН ВШАНУВАВ ПАМ'ЯТЬ С. ПЕТЛЮРИ

Трентон, Н. Дж. (Б. Скорупська). — В неділю, 15-го червня, Громадський Комітет Трентону, Н. Дж. відзначив 60-ту річницю трагічної смерти Голови Директорії та Головного Отамана військ Української Народної Республіки сл. п. Симона Петлюри.

В охолодженій просторій залі при церкві св. Юрія Переможця відспівали американський національний гимн при музичному супроводі Софії Берик-Шульц.

Голова Громадського Комітету інж. Іван Гафткович привітав присутніх священиків, пастора та гостей. У своєму короткому слові він ствердив, що знищивши Головного Отамана сл. п. С. Петлюру, Москва не переставала нищити наш народ, його національні надбання та її провідників: Євгена Коновальця, Романа Шухевича, Степана Бандеру та вкінці наших дисидентів. Інж. І. Гафткович попросив вшанувати однохвилинною мовчанкою сл. п. С. Петлюру, після чого представив доповідача, проф. Івана Самійленка, заступника голови Уряду Української Народної Республіки в екзилі.

Проф. І. Самійленко так характеризує сл. п. С. Петлюру: „Симон Петлюра був творцем, будівничим, батьком і душею Армії УНР, обдарований талантом організатора-вождя. У критичні моменти винахідливий, рішучий, безстрашний та захоплюючий майстер слова, і в той же час він був безпретенсійний, простий, людина благородного духа, чутливого серця, знавець людей та свідомий проблем того скомплікованого часу. Петлюра виявив ясно і недвозначно свій принцип як революціонер-державник, що „Нація вища за кляси чи партії". Він був ворогом політичного і партійного крутійства. Він був лідером і символом не окремої партії, кляси чи провінції України, а державним мужем всієї країни, всього українського народу. Він поступив так, як колись сказав Лютер: „Я стою тут і я не смію діяти чи поступати інакше". Бо що було б, якби Петлюра поступив інакше? Українська Національно-визвольна Революція і здобута нею держава була б зникла і забута безславно".

Об'єднаний Жіночий Хор м. Трентону, який у сьогоднішньому складі існує всього кілька місяців — має вже чималий репертуар. Як ми вже згадували в попередній інформації, диригентом цього хору є фаховий музика, концертмайстер С. Берик-Шульць. Завдяки її високій кваліфікації і старанням хористок, хор набирає популярности не лише в Трентоні, а й поза ним. На академії хор виконав слідуючі пісні: „Могили" — муз. Недільського, аранж. Маркович, „Козака несуть" — муз. Леонтовича, аранж. Шульць, „Три шляхи" — муз. Людкевича, аранж Шульць, „Полтавський рушничок" — муз. Середи, сл. Матірної, „ Зірвалася хуртовина" — муз. Витвицького, аранж. Маркович, „Зашуміла ліщинонька" — муз. Леонтовича, аранж. Шульць, „Тихо над річкою" — народна пісня, аранж. Маркович, „Києве мій" — муз. Шамо, аранж. Шульць. Присутні щедро оплескували виконавців, і хор проспівав ще одну пісню, як наддаток.

З неменшим ентузіязмом вітала наша громада виступ другої мистецької групи: тріо бандуристів під керівництвом С. Ковальчука. До складу тріо, крім С. Ковальчука, належали П. Гурський та Іван Праско. Всі вони мають кваліфікації диригентів і добре відомі українській громаді. Бандуристи виконали слідуючі пісні: „Рідна земле моя" — муз. Пашкевича, сл. Луценка, „Марш Україна" — муз. Китастого ,сл. Багряного, „Сон" — слова Грабовського і „Полісся" — повстанська пісня, муз. Юрченка.

Академію закінчили відспівання національного гимну „Ще не вмерла".

Слід ще згадати Ів. Микитина, який протягом багатьох років з великим смаком естета декорує сцену, а Валентина Гол приготувала смачну перекуску.

ІМПРЕЗА ОДУМ-у

Дітройт, Миш. — Об'єднання Демократичної Української Молоді (ОДУМ) і Товариство Одумівських Приятелів (ТОП) ЗСА і Канади повідомляють, що в днях 29-го до 31-го серпня ц.р. тут в Дітройті відбудеться зустріч членів з українським громадянством під гаслом: „Підтримуймо дисидентський рух в Україні".

****

ПРОГРАМА НА ОСЕЛІ „КИЇВ" В ТОРОНТО

Торонто, Онт. — В п'ятницю, 29-го серпня ц.р., відбудеться вечірка молоді присвячена 20-літтю таборів виховників юного ОДУМ-у. До танців приграватиме оркестра „Одночасність" з Торонто. В суботу, 30-го серпня ц.р., ранком відбудуться міжфінальні спортові змагання, по полудні буде екскурсія до музею у Кренбрук, а вечором відбудеться бенкет і забава. Головну промову на бенкеті виголосить Раїса Мороз на тему: „Дисиденти в Україні та роля молоді на еміграції". До танців приграватиме оркестра „Соловеї" із Торонто. В неділю, 31-го серпня ц.р., буде зустріч на оселі „Київ". Там буде Служба Божа, дефіляда, слово голови ЦК ОДУМ-у, обід, концерт мистецьких одиниць, спортові змагання і ватра. За дальшими інформаціями слід звертатися на тел.: (313) 362-2053 або (313) 273-7726.

ТУРИСТИ, ЯКІ ПРИЇЖДЖАЮТЬ з цілої Америки в околицю Ню Джерзі і Ню Йорку на святкування 100-ліття Статуї Свободи та Дня Незалежности, платитимуть значно менше за бензину, ніж платили в минулих роках. Бензина в Ню Джерзі коштує 85 центів за ґальон, це є на 22 центи менше, ніж в липні минулого року.

ФЕДЕРАЛЬНА АДМІНІСТРАЦІЯ Авіяції ствердила недоліки в будові літаків виробу Боїнґ-747, щогірше — теперішня інспекція літаків переважно ці недоліки не може спостерегти. Також Федеральна адміністрація радить інспекторам докладніше перевіряти передню частину літака.

У СВІТІ

В ТОЙ ЧАС ЯК сандіністський уряд перебуває в безвихідному фінансовому становищі, а чужинецькі банки відмовляються надавати йому кредити, допомога, як не дивно, прийшла не з Москви, а зі скандинавських країн, які, крім Швеції, є членами НАТО. Між міністром у справах розвитку Норвегії Веслом Ветлесеном і віцепрезидентом Нікараґуа Серґіо Меркадом, який перебував в Осльо з офіційною візитою, була підписана угода про те, що Норвегія надасть допомогу режимові Манаґуа у висоті 3.6 мільйона долярів. Міністер торгівлі Нікараґуа Александро Куенса, який супроводжував віцепрезидента, сказав, що до кінця року норвезька допомога досягне 11 мільйонів долярів.

МІНІСТЕРСТВО ВІЙСЬКОВО—морської фльоти Швеції, стурбоване проникненням в її територіяльні води чужинецьких підводних човнів, приступило до спорудження загород зі сталевих сіток у водах військового порту Гарфсярден. При проходженні торгових або пасажирських кораблів сітки можна буде опускати на дно.

МЕШКАНЦІ СТАРИННОГО грецького міста Дельфи, в якому знаходяться безцінні пам'ятники античної архітектури, вимагають заборонити будувати тут величезну алюмінійову фабрику. Фабрику повинен будувати Совєтський Союз. На ній буде працювати 700 осіб, а її продуктивність становитиме 660.000 тонн металу на рік. Жителі Дельф, підтримані відомими европейськими екологами і депутатами Европейського парляменту, вважають, що фабрика нанесе непоправної школи історичним пам'ятникам і знаменитим оливковим гаям, що знаходяться поблизу. Економіст Ахіллес Ґріґоріяніс вважає, що після вступу в дію фабрика щодня буде викидати в повітря біля 80 тонн шкідливих речовин.

ПОЛІЦІЯ І ВОЯКИ охороняли амбасаду ЗСА в Манілі і головні квартири філіппінської армії, коли повз ці будинки проходила демонстрація прихильників колишнього президента Фердінанда Маркоса. Такі демонстрації стали в Манілі традиційними. Відбуваються вони раз на тиждень і в них беруть участь тисячі демонстрантів. В останній демонстрації взяло участь 8,000 прихильників Маркоса. Досі демонстрації не мали антиамериканського характеру. Однак уряд вирішив зміцнити охорону амбасади ЗСА, побоюючись, що демонстранти можуть пригадати З'єдинаним Стейтам їх становище щодо Маркоса.

В РУКИ НОРВЕЗЬКОЇ ПОЛІЦІЇ попав лист, написаний Арне Трегольтом у в'язниці і адресований генералові КҐБ Ґеннадієві Тітову. Лист починається словами: „Дорогий друже, дякую за поштівку". Поліція вважає, що якимось чином А. Трегольтові вдавалося діставати листи від своїх московських оборонців. Арне Трегольт, який відбуває 20-річне ув'язнення за шпигунство на користь Совєтського Союзу, намагався недавно втекти, але в останню хвилину його видав один із спільників.

У зв'язку зі Святом Незалежности Америки, яке припадає в цьому році на п'ятницю, 4-го липня, чергове число „Свободи" появиться у понеділок, 7-го з датою вівтірка 8-го липня.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda"

Postmaster: Send address changes to
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel. (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Четверте липня

Американське 4-те Липня – це українське 22-ге Січня. Але є між тими символічними календарними датами велика різниця. Українське 22 Січня — це державне самовизначення в постаті соборної і незалежної держави, це ідеал і програма дії на майбутнє, це спомин і мрія. Американське 4-те Липня — це той День Незалежности, який є реальною дійсністю. Проголошення на площі святої Софії у Києві Четвертого Універсалу 22-го січня 1918 року і рік пізніше — там же відчитання Акту Злуки — це були епізоди, бо хоч Українську Народну Республіку визнав також большевицький уряд у Москві, проте зараз же пішов проти неї війною і загарбав її три роки пізніше. Зберіг ворог тільки назву УСРР — Української Соціялістичної Радянської Республіки, як тактичний засіб для легшої русифікації країни. Зате в Америці День Незалежности започаткував могутній розвиток молодої країни, яка впродовж двохсот літ стала найпершою мілітарною та економічною потугою світу.

У цьому році 4-те Липня святкуватиметься особливо урочисто. Бо сполучено це щорічне відзначування проголошення Декларації Незалежности зі столітнім існуванням Статуї Свободи, яка пишається перед гирлом ріки Гадзону і яка стала гордістю всіх американців. Смолоскип, що його високо тримає у піднесеній вгору руці ще за свого життя леґендарна Пані запалить знову сам президент Роналдд Реґен. Прибуде теж президент Франції Міттеран із прем'єром Шіраком, бож це Франція дала ініціятиву, дарувала цей величний пам'ятник Волі Америці, а французький скульптор створив її. Сподіваються приїзду до Ню Йорку кількох мільйонів людей з цілого ЗСА та з-поза нього, крім мільйонів мешканців цієї метрополії світу. Для запевнення безпеки учасників цілотижневого святкування в Ню Йоркупід кінець червня — змобілізовано кілька тисяч нюйоркської поліції плюс кілька тисяч Національної Ґвардії і поліційні та військові гелікоптери, що кружлятимуть для кращої забезпеки проти якогось можливого акту від терористів чи просто від хуліґанів.

Статуя Свободи — це символ усієї американської державної системи. Це символ того „праведного закону" Вашінґтона, якого гаряче прагнув для України Тарас Шевченко, усім його єством, всією його творчістю змагаючи до того, бож з-посеред усіх вільних країн світу Америка таки втішається найбільшою свободою. І тією свободою користуються всі мешканці цієї країни, між ними українські іміґранти, які стали вже поселенцями, льояльними громадянами нової батьківщини. Духовий зв'язок з Україною, зацікавлення всіма її справами, журбу за долю своїх поярмлених земляків зберігають надалі українці в Америці (чи — американські українці, бо не у назві суть справи, а в духому змісті та конкретній праці) разом з турботою про добро Америки, разом з працею для неї. Вільний західній світ, в тому числі й широкі кола американського суспільства ще не усвідомили собі, що поярмлені Москвою народи — це найкращий, найпевніший і найвірніший союзник Америки. Але є вже в цьому напрямку деякий поступ. Чути вже про це від деяких розумніших американських політиків, і повне усвідомлення цієї правди мусить таки прийти.

Американські громадяни відзначають роковини своєї державности із оправданою гордістю. Бож вони доконали чуда, коли за короткі у всесвітній історії двісті років створили таку справедливу і могутню потугу. Переживала Америка також різні кризи, політичні й господарські. Але завжди це були тільки епізоди, бо народ і його мудрі провідники переборювали всі ті труднощі і країна ступала вперед.

Тепер Америка має Президента, який втішається величезною популярністю. Він консерватист і традиціоналіст, і вибрали його двократно величезною більшістю тому, що й американське суспільство в масі патріотичне і воно пішло „направо". Українці, які стали американськими громадянами, мають не тільки моральний обов'язок радіти з усіма іншими громадянами в дні роковин американської незалежности, але й за своєю совістю. Бож ми всі із первісної і пізнішої іміґрації тільки тому дістали змогу жити тут життям культурних людей і жити в добробуті і свободі, бо тут діє „праведний закон „Вашінґтона". Тут існує свобода, про яку ще й досі тільки мріють наші поярмлені брати в Україні.

Іван Кедрин

25-РІЧЧЯ „СУЧАСНОСТИ"

На кількох числах відомого журналу „Сучасність", що друкується у Мюнхені, на обгортці пишається грубим друком цифра „25", неначе емблема. Видавці і члени редакції „Сучасности" та співробітники мають добре право бути гордими: бо сам факт, що місячний журнал книжкового формату, приблизно на 128 сторінок, міг у наших відносинах втриматися і „жити" 25 років з усіма даними на дальше довге існування — це вже великий осяг. І тому такому „ювілятові" належить присвятити глибшу уваrу. В „Енциклопедії Українознавства" у гаслі „Сучасність" сказано, що журнал „постав на базі двотижневика „Сучасна Україна" і „Літературна газета", які появлялися два роки перед народженням „Сучасности". Таким чином насправді це видавництво триває вже не 25, а 27 років.

У підтитулі написано: „Література, мистецтво, суспільне життя". У першому числі журналу заповіджено, що журнал буде знайомити читачів з проявами культури у найширшому розумінні, себто писатиме не тільки про творчість українську, але й чужинецьку. Сказано теж, що журнал — безпартійний, український. У „Сучасності" дійсно література займає найперше місце. Це трохи дивно, бо фактом є, що з трьох чинників, які складаються на поняття культури,— науки, літератури і мистецтва,— література українського поселення у діяспорі стоїть на останньому місці; на першому є мистецтво. Але видавці й редактори дотримали обіцянку, що будуть ставитись до культури з широкого, не тільки вузьконаціонального аспекту. У літературі української вільної громади на першому місці стоїть поезія. І в „Сучасності" найбагатше репрезентована поезія, особливо модерна,— кожне число так і починається якимсь віршем, якоюсь поемою. Проте найбільшу заслугу має „Сучасність" у двох ділянках: 1) вона пильно стежить за процесами в Україні, зокрема й особливо цікавиться тамошньою творчістю, і 2) веде свою видавничу діяльність. Коли до кінця минулого року „Сучасність" видала 152 книжки авторів з України і українського поселення, то це насправді мусить імпонувати.

Очевидно, немає світел без тіней. І в найприхильнішому підході до цього ювілею „Сучасности" не можна обмежитись тільки до підкреслювання його гарних і добрих прикмет, бо це подобало б на компліментарну реклямовість.

Від декого з видавців і колишніх редакторів можна було почути, що журнал свідомо виминає будь-які контроверсійні теми. Мовляв, видавці і редактори не хочуть, щоб дискусія довкола контроверсійних проблем і подій загострила внутрішні відносини української вільної громади. Є тут трохи правди, але не цілком. Бо ніякому журналові не шкодить, коли він стане заторкувати злободенні хоч і контроверсійні теми. Це зробить журнал живішим, цікавішим. А це вже справа кожночасної редакції, щоб не поміщувати голосів, які відхиляються від принципу — пристойної форми й академічного тону. Тому так звані контроверсійні теми здебільшого стосуються ділянки політики. У редакційній заяві в числі присвяченому 25-річчю існування журналу, Редакція заявила, що „робила й робить зусилля у тому, щоби на своїх сторінках розкрити перед читачами в Україні й діяспорі панораму української і неукраїнської літературно-мистецької творчости та зразки вільної політичної думки". Щодо виявляння зразків духової творчости — редакція дотримала і дотримує обіцянку. Щодо „зразків вільної політичної думки" — можна мати сумніви. Коли найбільша прикмети „Сучасности" лежить в інформуванні читачів про духову творчість в Україні і про долю тамошніх творців (як теж у книжково-видавничій ділянці), то найбільшою слабістю є дуже мала, наче випадкова й епізодична, поява зразків публіцистики, зразків вільної політичної думки. „Сучасність" інколи порівнюють з польською „Культурою". Порівняння шкутильгає, бо в „Культурі" політика й публіцистика стоять на першому місці, а література, зокрема поезія — на останньому.

Редаґувати такий журнал у наших відносинах і в атмосфері громадсько-політичного розгардіяшу — дуже трудно. Тому не дивниця, що минулих 25 років часто змінювались її головні редактори. Першим був І. Кошелівець, опісля В. Бургардт, Б. Кравців, М. Скорупська, Ю. Шевельов і тепер від 1984 року — Тарас Гунчак.

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про силу м'язів і вплив на мораль життя

Сьогоднішний світ поставив силу м'язів і спортову заправу на виїмково високій п'єдесталь. Зі справжньою релігійністю тисячі осіб в нашій країні біжать для руханки кожного дня вулицями чи дорогами у своїй найближчій околиці, тисячі осіб вправляють дома чи у спеціяльних до того інституціях різного роду руханку, тисячі посвячуються прямо одному чи другому родові спорту. Це, розуміється, в заложенні правильне, коли йдеться про фізичне здоров'я і його плекання.

Але одночасно із цим тисячі осіб масово захоплюються не своїми фізичними вправами для власного здоров'я, але успіхами інших, в усіх ділянках спортів, що їм вони лише приглядаються, сидячи у м'якому кріслі перед телівізійним апаратом, або на спортовому стадіоні, де можна дати волю своїм емоціям. Найкращі із тих спортовців, завдяки масовим засобам інформації, мають величезну кількість шанувальників, а то й звеличників, і серед широкої маси вони — герої, а їхні імена на устах усіх.

Багато серед цих спортових ідолів у нашій країні є людей темної раси либонь тому, що є у них сила м'язів, часто високий ріст і беззастережна відданість спортовій заправі, яку вони ставлять на першому місці у своєму житті.

Все було б добре, якщо б у наших часах ці спортові герої здобували лише славу своїми м'язами, а не також величезні гроші. Відомо добре, що кожний із таких першунів, зокрема у кошикових, футбольних або бейзболових дружинах, заробляє знаменито, і поодинокі дружини змагаються у висоті заплати, щоб здобути такого доброго члена. Здається, що тепер вже майже на цілому світі минулися часи, коли існувала у спорті лише чесна гра, а не була ця гра сполучена із різними родами винагород навіть у не-професійних грачів.

Але, на жаль, саме ці гроші, яких спортові зірки мають аж надто багато, деморалізують їх до краю і допроваджують до щораз частіших скандалів, а навіть трагедій. Ось саме в останніх днях усі засоби масової інформації подавали до загального відома, що два відомих американських спортовців-негрів у цвіті віку та своєї спортової кар'єри померли в наслідок отруєння кокаїною. Ба, що більше, виявилося при тому, що Лен Баяс, широковідомий першун у кошиківці, який завдяки своїм м'язам був прийнятий на університет Мериленд, зовсім не вив'язувався із науки, стояв так низько у навчанні, що кожний інший студент давно був би вже звільнений зі школи. Значить, він мав такі привілеї, які іншим здібним учням були недоступні, і все це завдяки добрій грі у кошиківку.

І він і футбольна зірка Ден Раджерс, який помер швидко після Лен Баяса і теж з надміру кокаїни в день перед своїм вінчанням, доказують лише те, як сильно ділає моральний розклад на тих, які не розуммом і не працею, а лише силою м'язів здобувають світову славу. Може ці дві зовсім непотрібні смерті переконають декого, що не все добре у спортовому царстві, хоч і це не відомо.

Ось саме перед кількома днями ми мали новий доказ звеличання сили і грошей.

Поблизу нашої праці зібралася величезна юрба людей, працівників-професіоналів із усіх поблизьких бюр, щоб подивляти авто, запарковане на недозволеному місці. Ніякий поліцист не відважився дати водієві за це кари. Авто було виїмково люксусове, зроблене на замовлення, виложене білою шкірою, з усіми можливими удогідненнями та позолочуваними колесами. Воно було власністю відомого американського боксера Леррі Голмса. Треба було бачити захоплення оцих як-не-як інтеліґентних осіб і подив для авта і його чорного власника, щоб ще раз усвідомити собі, яке велике значення для американця має сьогодні людина фізичної сили і гроша.

О-КА

С.Т.

ДУМАТИ ТРЕБА ПРО МАЙБУТНЄ

Недавно на пресовій конференції репортери запитали Курта Вальдгайма, як він пояснює, що деякі його прихильники брали участь у кампанії президентських виборів під антисемітськими гаслами. На це президент Австрії відповід, що він не може нести відповідальности за всіх тих, які голосувала за нього.

Державні діячі, дипломати, високопоставлені особи не привикли висловлюватися відкрито і зрозумілою мовою. Але зрозуміло було і так: у тому, що в Австрії, як і в деяких інших країнах, останнім часом прокотилася нова хвиля атисемітизму, винні самі жиди, і в першу черґу Світовий Жидівський Конґрес. Саме він, цей Конґрес, почав кампанію проти Курта Вальдгайма, посуджуючи його в усіх нацистських гріхах, хоч не мав на це незаперечних доказів. Тому австрійців обурила така поведінка жидів і вони виступили з антисемітськими гаслами. Навіть сам ловець „воєнних злочинців" Симон Візенталь двічі публічно осудив керівників Світового Жидівського Конґресу за те становище, яке вони зайняли щодо Курта Вальдгайма.

На сторінках багатьох газет Заходу розгорнулася дискусія з приводу того, чи варто тепер, після більш як 40 років з часу закінчення Другої світової війни, піднімати справи про нацистське минуле, вишукувати воєнних злочинців, наживаючи тим самим сотні нових антисемітів.

Ось що пише на цю тему історик Євгеній Манін у статті „Обережно: правдолюбці!", надрукованій 11-го червня у газеті „Новоє Русскоє Слово": „Всі визначні політичні оглядачі і діячі висловили одностайну думку: в широкій популярности Вальдгайма, в його чудових шансах на перемогу, в нечуваному спалахові антисемітизму в Австрії і Західній Німеччині винні головним чином 'правдолюбці" зі Світового Жидівського Конґресу (СЖК), які почали публікацію компромітуючих Вальдгайма документів саме напередодні виборів. Симона Візенталя тяжко запідозрити у співчутті нацистам, але він знайшов у собі мужність двічі публічно осудити СЖК за те становище, в яке він своєю безглуздістю поставив 100 тисяч жидів Австрії і Німеччини. Це вони, а не правдолюбці з Світового Жидівського Конґресу, дістають погрозливі листи і дзвінки і читають на стінах синагог: 'Жиди, забирайтесь геть!' А незначні нацистські групи дістали багатий приплив нових членів. Чи не надто висока ціна за 'правдолюбство' і 'відсутність терміну давности"? Як бачите, це вже не випадковість, це вже якась хибна система, — не думаючи про наслідки, ставити під удар тисячі невинних людей".

Далі він пише: „Я не знаю яким Іваном був Дем'янюк — 'грізним' чи 'лагідним', справа суду вияснити це. Але я знаю інше: в той день, коли він був депортований в Ізраїль, тисячі українців і прибалтійців ЗСА і Канади стали активними антисемітами". Автор робить висновок, що не варто судити одного антисеміта піввікової давности, щоб на зміну йому прийшли тисячі нових антисемітів. Воскресити, тих, які згинули, вже не можна, а тому треба подумати про живих — про дітей і внуків. „І якщо наша турбота проявляється в тому, що ми своїми руками забезпечуємо їх все новими тисячами людей, які ненавидять їх, і ще називаємо це 'боротьбою проти антисемітизму', — то це найбільш дивна з усіх логік, з якими коли-небудь доводилося стикатися, — пише Є. Манін. — Люди, які йдуть за цією логікою і щиро вірять, що це є єдиний спосіб захистити наших нащадків перед новою Катастрофою, — і є ті самі 'правдолюбці', які вже принесли стільки нещастя нашому народові".

Автор статті нагадує, що колись Теодора Ґерцля попросили в кількох словах висловити своє політичне кредо. На це він відповів: „Я хочу, щоб жиди були такими, як всі". „Якби нині, — пише Є. Манін, — можна було завдати Ґерцлеві те ж саме запитання, ми дістали б ту ж відповідь, хоч відтоді минуло майже сто років. Ми чомусь не можемо стати такими, як всі. Всі колишні смертельні вороги давно помирилися: німці і французи — кращі друзі, японці — віддані союзники американців, британський прем'єр зупиняється в Ізраїлі в тому самому готелі, який був колись висаджений в повітря Менахемом Беґіном і де загинуло 80 англійців. Папа Римський відвідує синагогу і називає жидів 'дорогими старшими братами'. Всі хочуть залишити минуле позаду і думати про майбутнє. Всі лише не ми. Ми з дня в день виставляємо напоказ наші старі рани і кривди, забуваючи, що в Німеччині народилося вже третє післявоєнне покоління і що це покоління має до фашизму таке ж відношення, яке маємо ми до засновників совєтської влади в СССР. Однак наші невтомні борці вдовбують цим людям одну і ту ж думку: дивіться, що натворили ваші покійні бабуні і дідуні! Ми вам цього ніколи не простимо і не забудемо!"

Закінчує свою статтю Євгеній Манін так: „Неможливо йти вперед з головою, повернутою назад. Неможливо боротися з антисемітизмом, своїми руками його насаджуючи. Треба знати і пам'ятати минуле, але не можна жити лише минулим — це справа старих, які вижили з розуму. Минуле не повинно повторитися? Правильно. Тож не давайте 'правдолюбцям' відроджувати це жахливе минуле".

Історик Євгеній Манін висловив у статті, мабуть, не лише свої думки, але й думки багатьох жидів, які стурбовані проблемою зростання антисемітизму і тими чинниками, що породжують її. Пора б задуматися над цим і „правдолюбцям" зі Світового Жидівського Конґресу та різним візенталям і замість вишукувати „воєнних злочинців", подумати про ту шкоду, яку своїми діями вони приносять жидівському народові і його майбутньому.

В.С.

ЧОРНІ ДУМКИ

Ви, Чорнодоли і Чорногора,
Чорне море і чорна земля;
Ви, чорноброві красуні її,
Чорновусаті Іванки твої,
Чому чорну долю собі прирекли?
Кружляли над нами відвічні вітри
Та ці злую вістку у світ занесли:
Чорніє на серці, чорніє в очах,
Бож чую: — Чорнобиль — на всіх голосах.
Зробив ось Чорнобиль, що ми не змогли, —
Поставив на мапу наш клаптик землі.
Чомусь не сприймають у світі добра,
Чомусь переконує тільки біда...
І чорні у мене про тебе думки
В ці чорнії ночі і чорнії дні
Ще за чорніші і довгі роки...

За жертви твої, за страждання століть,
Чи є в світі суд, що тебе захистить?
Ось двісті рублів — за всі муки твої.
Бракує Пілатам лиш миска води...

Марічка

ПОЗНАЙОМТЕСЬ З УКРАЇНСЬКИМ ГАНТЕРОМ

III

Раз питаю: — Що там чувати у „Ксені", пані Олю?

— А — а, Марічко, та там сама молодь! — Вчора приходжу, — до мене як кинуться кавелєри! — а один, наймолодший при столі, питає другого: — А хто то такий прийшов?

— Оля Морозова — каже той другий.

— Котра Оля? — Михайла Мороза?

— Ні, не ця?

— А котра ж, Валентина Мороза?

— Ні, Оля — докторова Мороз!

— А-а! — зривається той „молодик" та до мене з обіймами: — Пані Олю! Та я вас зразу пізнав, та ви ся ніц не змінили! — Кажу вам, Марічко, чиста комедія з тими кавалєрами!

Ви минаєте „Ксеню", прислонену смераками, і рівна дорога веде вас далі.

Зараз направо від дороги на горбі, як намальована картина — красна наша церковця. Ваше авто саме припиняє біг. Ви дивитесь, замикаєте очі і бачити сотні дорогих картин з вашого минулого. Ви бачите Україну. Наші дорогі Карпати; і вам не хочеться їхати далі, якщо це неділя — то до ваших вух лине дзвінкий голос „дяка" Любомира Лампіки, колишнього бандуриста, члена ще тієї капелі на чужині, якої ніхто не заступить... За дяком ще потягне своє „Вірую" наш мистець Михайло Мороз, а спів-молитва нашого хору вабить вас увійти у церкву.

Одна дорога манить. Зараз за церквою, прислонена високим живоплотом чепурна хатка з ґаночком покійного мистця Ярослава Паладія. Чисто обстрижена трава, білі березі, плетений пліт з перелазом, натиканий горщечками, всюди квіти. Пані Люся не тратить марно свого часу!

Знову тільки за перелазом мешкають пізніші наші поселенці п-во Бойдуники, яким, на жаль, здоров'я перешкодило цього року побувати в Гантері.

За ними по сусідству мурована хата п-ва Баб'юків, з лісом повним грибів-підпеньок осінню. Чи не підкрастися б, як їх вдома не буде, та набрати повний кошіль? Ні, цього робити не слід в чужомі лісі.

Над Паладієвою хатою, високо на горі, з-посеред вінка дерев виглядає новий дім д-р Кознарської. Світлої пам'яті Ярослав Кознарський був люблений усіма. Часто можна було бачити його при будові церкви чи ґражди, хоч будував і свою хату в надії, що котрогось дня перенесеться на постійно з Рочестеру, „Як тільки моя Міка (дружина його, лікарка) піде на пенсію!"

Прийде — бувало — погуторити по-сусідськи — задніми дверима; „Що чувати, пані Марічко?

— Чи, їдети, пане Славку, цього року ліпити вареники у Норт Порт?

— О, там поїду напевно!

— Візьмете вже цього року першу нагороду, — жартую, згадуючи, як засідав з панями „варениціями" при довгому столі і не відставав від найметкішої.

Їдети далі. З правого боку господарство синевідського багача Степана Льорха, з городами і пасікою;

Там Богданівка, заслонена смереками хата п-ва Слижів; за ними пнеться доріжка направо вгору до „Никифорівки" — твердині нашого мистця Михайла Мороза, вірного оселі „Никифорівці" ще від самого початку існування українського Гантеру.

Тут Мороз творить, не схибляє з раз обраного шляху і повно виявляє у своїх картинах талант, дарований йому Богом.

Зайдіть колись до його чисто і дбайливо утримуваної хати руками працьовитої його дружини, — і ваші очі розбіжаться по картинах, густо розвішений по стінах, і відпочине душа і серце...

А ще як догляне та покличе вас власниця Никифорівки пані Оля, що підгодовує всіх „голодних і спрагнених", тоді не пожалкуєте. Але їдьте далі на багато різних доріг і доріжок.

В долині від дороги резиденція двох братів — д-ра Ігоря та інж. Ростислава Соневицьких, з генеральшою родини — мамою, відомою усім пані Ольгою, журналісткою і мистецтвознавцем.

Трохи перед ними, з'їхавши стрімко вниз і через міст та повернувши направо, натрапите на цікаву староденну хату Наталки Погребінської, любительки музеїв і різної старовини — антиків. Зайшли б у хату, присіли б може на соломою випханім сіннику чи купили б якусь античну колотушку, або давнього макогона, не того, яким „била жінка чоловіка", не того...

Там ще по сусідству нова древ'яна хата „погорільця" І. Нинки, учителя.

Аж ось залоскоче в носі запахом борщу з кропом або голубцями. Це з хати п. Яковів, що готує вже своє кулінарне диво для церковного буфету.

Перед вами уже видніє гарна гуцульська хата Титлів; Євген — соліст хору „Думка". Далі хата П. Сагаля, та ще інша. Трошки нижче поруч себе дві довгі хати на колесах. Це оселя родини П'ясецьких. Одну хату ще відвідують, друга — стоїть пусткою: Пік П'ясецький, визначний пластун, Лісовий чорт. Колись був пристійний з елеґантними манєрами, забавляв усіх своїми львівськими дотепами. Тепер він у великому горі, нестало його дружини Ніни назавжди.

Минаєте гордовиту хату п-ва Савчаків, із ставком з рибкою і „з вишневенький садком".

По дорозі до села Претсвіл під горою побачити хату відомих мистців Богдана і Галини Титлів. При іншій дорозі живе ще одна родини Титлів — третього брата. Три брати разом. — Щасливі.

А тепер з'їжджаєте вдолину попри „Карпатію". Тут щороку відбуваються українські наукові семінари. Тоді виповнена „Карпатія" гомонить учасниками семінарів з усіх усюдів, а весела, щебетлива колишня артистка українських театрів пані Бенцаль чарує всіх і милим успіхом і смачними обідами. Власники „Карпатії" п-во Шевчуки — тихі, лагідної вдачі, побожні і вартісні члени гантерської родини.

(Продовження буде)

Лети, наше пісне...

Хор „Думка" в Ню Йорку звеличав своє 35-літнє існування виступами-турне по европейських країнах у минулому році. Поглянувши із піврічного минулого можна сміло бути гордим за успіх як у виконанні програми, відданости хористів, так і цілої добре зорганізованої транспортації, проведеної бюро подорожей „ „Скоп" Марійки Гельбіг у Нюарку, Н. Дж.

Думаю, що непотрібно підкреслювати заслуги декого у проведенні такого діла. Однак, треба ствердити, що хор як цілість виконав усе, що до нього належало, зрозумівши вагу завдання, і поступав так, як того вимагало добре ім'я української пісні.

Тим турне хор закінчив певну частину своєї діяльности. На цих лаврах він спочивати не може, а мусить дивитися в майбутнє і стреміти, щоб наша пісня далі гриміла на своїх і чужомовних сценах. Щоб це осягнути, треба підсилити ентузіязм не лише співацьких одиниць, але й цілої громади, бо значення української пісні є для всіх нас дуже важливим. У кожному разі хор мусить дістати, в першу чергу підсилення у формі добору молодих співаків, як і старатися про частіші виступи, бо це немов бальзам для хористів, які за свої труди хочуть мати моральне вдоволення.

Хор сміло можна порівняти до літака, який, пущений в повітря, не може затримуватися, бо наступить катастрофа. Так само і з хором, бо спів для співу є нічим. Йому треба виступати перед публікою, яка своїми датками його підтримує і заразом є для нього учителем.

Із такими думками пройшли останні Загальні збори товариства, на яких дискутанти, почавши від дириґента С. Комірного, до хористів підкреслювали добро хору і української пісні, як найбільш важливі моменти. Головна Управа хору небагато змінилася, хоч змін потрібно з огляду на те, що нові люди принесуть нові ідеї, інші підходи до різних справ, а це немов лік.

Місце дотеперішнього кількакратно вибираного голови хору І. Раковського перебрав довголітній заступник Борис Кекіш. Знаючи всі проблеми хору „Думки", треба вірити, що під його проводом праця хору піде повним ходом вперід. Тепер нелегко провадити хор, бо кожний виступ чи виїзд пов'язаний з великими коштами. Щоправда, від якогось часу „Думка" дістає певну грошову допомогу від Нюйоркського стейту, з тим, що хор мусить бути активним і мати річно відповідну кількість виступів.

Допомога від громадянства є побажана, тим більше, що кожний даток на хор можна відтягнути від федерального податку.

Кілька місяців проминуло від останніх Загальних зборів. Хор „Думка" може похвалитися успішним виступом 1-го червня в Юніон, Ню Джерзі, на імпрезі, присвяченій 40-ій річниці ганебного большевицько-московського акту, доконаного над Українською Католицькою Церквою на рідних землях.

Заплянований виступ на 12 липня ц. р. на відпочинковій Оселі УНС Союзівці. На 1-го серпня—виїзд до Філядельфії на фестиваль, що має відбутися в Робін Гуд Дел.

З вищого видно, що хор „Думка" з неменшою енергією почав дальшу свою працю і буде таким, як ціла українська громади.

Олекса Мотиль

АҐЕНТСТВО НАСА повідомило про великі зміни, які зайшли в його заряді на те, щоб не повторилися недогляди, які стали причиною нещастя із Челленджером.

БЕЙРУТСЬКИЙ ЖУРНАЛ „Аль Ширра" повідомив, що „мусулманська група", яка твердить, що в її руках перебувають п'ять закладників-американців, передала кардиналові Джанові О'Коннорові нові вимоги, зв'язані з їх звільненням. Терористи, зокрема, вимагають виведення всіх ізраїльських військ з ливанської території і роззброєння християнської міліції Південного Ливану.

ЛУЇЗІЯНА Є ОДИНОКИМ стейтом у Америці, що дозволяє 18-літнім особам купувати алькогольні напитки.

ГРУПА ІНЖЕНЕРІВ, які опрацьовують нову програму для удосконалення будови міжпростірних кораблів, заявила, що НАСА повинна вставити механічну систему, яка б уможливила астронавта у кабіні такого корабля видістатись з неї в разі небезпеки. Ці інженери й астронавти, які аналізують трагічну експльозію „Челленджера", підтвердили, що ніяка існуюча запобіжна система на міжпростірному кораблі „Челленджер" не врятувала б астронавтів у критичнім випадку. Лиш нова система, над якою тепер працюють, зможе запобігти трагедії в майбутньому.

Гельсінкський процес на Форумі в Ню Джерзі

(Дора Рак). Третя з черги Конференція для справ Безпеки і Співробітництва в Европі в продовженні „Гельсінкського процесу" відбудеться в листопаді 1986 року у Відні Австрія. Після заключення Гельсінкського договору 1-го серпня 1975 року, який підписали 35 держав, відбулися вже дві конференції для провірки чи і як сигнатори придержуються, зглядно до якої міри порушують постанови цього договору, а також і цілі ухвалення дальших директив і рекомендацій на майбутнє. Для пригадки — перша конференція була в Беоґраді (1977-78), друга в Мадриді (1980-83), а оце в листопаді почнеться третя в рамках складного Гельсінкського процесу.

Вміжчасі відбулися ще окремі конференції експертів, що радили над поодинокими ділянками та секціями Гельсінкського договору, як от у справі технології (Стокгольм), людських прав (Оттава) та людських контактів (Берно). Ця остання закінчилася 26-го травня ц.р., але до консенсусу не дійшло, наслідком розходжень у еміґраційних справах, дарма, що 34 держави випрацювали проєкт компромісового тексту. В опозиції був американський Уряд з огляду на методи совєтського уряду відносно еміґрації совєтських жидів.

Приготовляючись до Конференції для Справ Безпеки і Співробітництва в Відні, амбадсадор Воррен Зіммерман, що буде очолювати американську делеґацію, збирає нові матеріяли, побажання і коментарі від недержавних організацій і від осіб із різних етнічних середовищ, заінтересованих у принципах і постановах Гельсінкського договору.

В тій цілі департамент стейту скликав на 4-го червня ц.р. „Форум", що відбувся у Кейн коледжі у Юніон. Н. Дж., при співпраці департаменту стейту і коледжу, з участю амбасадора Зіммермана та двох членів (із американської делеґації та американської федеральної комісії для справ безпеки і кооперації в Европі.

Амбасадор Воррен Зіммерман проводить одним із семінарів із темою „людські права" в часі спеціяльного Форуму скликаного до Ню Джерзі на передодні Конференції для справ Безпеки і Співробітництва в Европі, що відбудеться в Відні, Австрія, в листопаді 1986 року.

(Фото Дора Рак)

Амбасадор Воррен Зіммерман з офіційними представниками після пресової конференції, що попередила Форум (зліва): Юган Саймонсон, стейтовий департамент, Ліянна Бравн, стейтовий сенатор, Джейн Бирджіо, секретар стейту, амбасадор Зіммермана, д-р Натан Вайс, президент Кін коледжу в Юніоні, де відбувався Форум

(Фото Дора Рак)

Форуму попередила одногодинна пресова конференція з участю біля 35 осіб, в часі якої амбасадор Зіммерман і директор Гатавей давали пояснення на запити переважно із ділянки людських прав і їх інтерпретації. Амбасадор пояснив становище американської делеґації, яка буде виступати згідно із кожночасними напрямними департаменту стейту у закордонній політиці, стараючись балянсувати домагання у справах безпеки із уступками у сфері людських прав. Якщо ж йде про тактику, то амбасадор прихилюється до отвертости нарад, хоча й „тиха дипломатія" буде використана, якщо в даних умовинах допоможе осягнути ліпші висліди.

Пленарна сесія почалась при участі біля 300 осіб офіційною церемонією. Учасників і вашінґтонських гостей привітав д-р Натан Вайс, президент коледжу, а Джейн Бурджіо, Н. Дж., секретар стейту вітала від свого департаменту і перешкодженого губернатора Тома Кейна. Потім обидва члени американської делеґації: Майкел Гатавей і Дейвид Джонсон говорили про окремі аспекти Кінцевого Акту Гельсінкського договору з американського становища (наприклад, про справи технології, науки, економіки, проблем довкілля, інформації, людські контакти, і т.д., що є в окремих секціях договору), а також про склад і завдання американської (федеральної) комісії для справ безпеки і кооперації в Европі.

Дещо довше слово мав амбасадор. Він накреслив історію гельсінкського процесу, що почався підписуванням договору у 1975 році, та наступних конференцій. У Відні американська делеґація буде працювати над тим, щоб осягнути поступ для поправи людських прав у широкому розумінні, „бож мир є також людським правом", запевнити перестерігання постанов договору, і — користуючись засобами масової інформації - подбати, „щоб американський голос почули на заході і сході".

Амбасадор Зімерман, професійний дипломат, добре зорієнтований у положені совєтських жидів, що хотіли б еміґрувати (за твердженням Щаранського є їх 400,000), знає про долю членів гельсінкських груп в Москві і Києві, хоча, мабуть, призабув поодинокі справи і прізвища українських політичних в'язнів. Можливо це не входило в приділеному йому ділянку праці в часі попередніх конференцій, тож варто б відсвіжити і уточнити українські домагання новою документацією.

У дальшій частині програми відбулися три паралельні семінари на такі теми: Відень — майбутнє гельсінкського процесу (Гатавей); Відень — і справи безпеки та економіки (Джонсон); Відень — і людські права (Зімерман).

Запрошені українські учасники, яких було біля 15, брали участь у пресовій конференції, а опісля на поодиноких семінарах ставили питання або інформували про специфічні справи, як от про постійне порушення людських прав в Україні, переслідування Церков, про політичних в'язнів і тяжке положення українських жінок в'язнів сумління, та, очевидно, про найновішу трагедію українського народу — нуклеарну катастрофу на станції Чорнобиля.

На семінарі людських прав також різнонаціональні промовці інформували амбасадора про переслідування і порушення людських прав у їхніх країнах, наприклад в Альбанії, Югославії, Польщі; про „взаємне" переслідування етнічних меншин в Румунії або Мадярщині; також про переслідування македонців — „забутий нарід", як сказав промовець, у Болгарії і Греції. Деякі мали готові матеріяли, які передали амбасадорові, який з увагою і терпеливістю протягом одної години слухав, а на кінець порадив усім переслати відповідні документації для нього до Вашінґтону, обіцяючи, що він особисто вгляне у всі проблеми (деякі з них цілком нові для нього) перед виїздом до Відня. Помітною була добре приготована і обсаджена жидівська група із комітету Валленберґа, шведського дипломата, що в часі Другої світової війни врятував тисячі жидів в Мадярщині перед вивозом до німецьких таборів, а сам опісля „пропав" у російській неволі.

У справі Чорнобильської катастрофи амбасадор не міг дати відповіді (питання було в справі можливости допомоги для українського населення) — одначе, запевнив, що Вашінґтон розгляне і вирішить, як включити цю справу у віденські наради.

На закінчення програми Форуму звітодавці подали підсумки із поодиноких семінарів, вираховуючи усі порушені проблеми. Чотиригодинні наради дали членам американської делеґації на Конференцію Безпеки і Кооперації в Европі (CSCE) доволі актуального матеріялу для використання. Кінцеве слово мав амбасадор Зимерман; він ще раз дав аналізу гельсінкського процесу і виглядів конференції у Відні, де сподіються осягнути значні успіхи у ділянці людських прав в загальному та в поодиноких випадках, як от у справі Сахарова, ставлячи їх на площині, рівній із справами „безпеки", зглядно взаємно їх узалежнюючи. Годі оцінити, який вплив матиме цей Форум на поступування американської делеґації, але амбасадор подякував усім за інформації, мовляв, він дістав тут велику поміч.

На Форумі була заступлена українська преса: „Свобода", „Український Тижневик" і „Українка в Світі".

Відбулася...

(Закінчення зі стор. 1)

роках 1932-33, збудованого в Єрусалимі. Одночасно Президія КУППО подала до преси узгіднене з проводами усіх складових частин КУППО спільне Становище в справі анти-української акції Москви і її союзників у вільному світі.

Одною із важливих ділянок праці Президії КУППО на зовнішньо-політичному відтинку були заходи для поглиблення зв'язків і співпраці із нашими сусідами поляками. Вдержувано діловий листовний зв'язок із речником підпільних польських організацій в справі наладнання тісної співпраці, а також узгіднено і вислано до преси відповідь на їх звернення „До Братів українців, білорусинів і литовців", яке, як „Становище КУППО в справі українсько-польських відносин", вислано також на адресу речника польського підпілля.

Після звіту жива дискусія учасників Сесії КУППО відмітила корисну і активну працю Президії КУППО та уділила її абсолюторію із признанням її голові д-рові Зенонові Городиському. В цій живій дискусії і її підсумках вирішено затримати дотеперішній характер і устрій КУППО, залишено ротаційну систему вибору голови Президії КУППО, але на вимогу і за підтримкою усіх представників присутніх на Сесії продовжено каденцію уступаючого Голови д-ра Зенона Городиського ще на два роки. До складу Президії КУППО увійшли як заступники голови інж. Зиновій Туркало, інж. Леонід Чудовський, ред. Антін Семенюк, секретарем обрано д-ра Романа Борковського, а фінансовим референтом д-ра Романа Барановського.

Перевибраний Голова КУППО д-р Зенон Городиський подякувавши за довір'я запропонував ширший плян праці, який на внесок мгра Р. Ільницького, рішено передати на розгляд проводам партій і організацій. Під час розгляду кінцевих точок програми Сесії КУППО, порушено ряд справ, між ними і справу вістки про влом до Бібліотеки ім. Симона Петлюри в Парижі. Також Президія Сесії КУППО на внесок інж. Зиновія К. Туркала схвалила звернутися до проводів партій і організацій КУППО із закликом, щоби вони заохотили своє членство прийняти численну участь у відзначенні Тижня Поневолених Народів, а зокрема у маніфестації 13-го липня 1986 року у Ню Йорку.

Треба відмітити, що до діловости Сесії КУППО причинилася присутність голови ПУН Миколи Плав'юка, Голови УРДП Михайла Г. Воскобійника і Члена Ради ОУНз мгра Романа Ільницького, як рівнож інших видатних членів політичних партій і організацій. Зокрема треба підкреслити ділове ведення нарад Сесії КУППО, яке спочивало в досвідчених руках її голови проф. М.Г. Воскобійника і Секретаря д-ра Романа Борковського. Постанови і резолюції прийняті Сесією, а також пропонований плян праці дають підставу припускати, що праця нової Президії КУППО ще більше поглибиться.

Денвер у пошану жертвам катастрофи у Чорнобилі

За старанням 38-го Відділу СУА в суботу, 14-го червня ц. р., о год. 10 - ій ранку відбулось посадження і посвячення деревця у найкращому міському парку в пошану жертв вибуху нуклеарного реактора, наших братів і сестер на Україні. Союзянки довго і солідно приготовлялись, не шкодуючи коштів і труду до цієї небуденної події.

Два дні перед посвяченням деревця роздано понад 5,000 летючок у центрі міста. Запрошено представників стейтового і міського урядів, повідомлено пресу і телевізійні станції. Виготовлено відповідні відзнаки. Надя Виннич і Одарка Фіґлюс провели інтерв'ю з телевізійними станціями.

Демонстрацію відкрила голова Відділу Надя Виннич. „Ми сьогодні є тут, щоб засвідчити нашу солідарність з нашими братами і сестрами за залізною заслоною, терпіння котрих не є причиною технічної помилки, причиною є тотальне нехтування найконечніших потреб людини московськими володарями... Ми є тут, щоб протестувати проти Москви, котра відкинула конечну поміч західних країн потерпілим".

Опісля Надя Виннич покликала до слова і представила присутнім ініціятора і організатора демонстрації, довголітню голову Відділу, Дарію Яворівську. Привітавши присутніх і подякувавши за численну участь Д. Яворівська, сказала, що „сьогодні посаджене нами деревце — це символ терпінь і жертв нашого дорогого нам усім народу у сучасному, і рівночасно символ відродження і воскресіння у майбутньому, бо воно буде рости, розвиватись, міцніти." „Нехай ще деревце назавжди буде пригадкою для нас і майбутніх поколінь, що служба рідній Церкві, батьківщині і народові — це найвищі ідеали і цілі нашого дочасного життя".

Головну промову виголосила мґр Таня Ґаєцька-Винар. Вона дала присутнім по змозі повний образ життьових обставин українського народу під совєтською окупацією, порівнявши часи штучного голоду в 1933 роках, з сьогоднішніми і доказала фактами, що урядові Совєтського Союзу байдужа нещасна доля українського народу. Сенатор стейту Колорадо Деніс Ґалаґер привітав присутніх влучними і гарними словами: „Я є гордий бути тут, на вашій урочистості...це деревво — це символ любови і знак надії", „Совєти уважають, що людські права є проти їхніх законів".

Після привітів представника морської управи Рут Родріґас і делеґата стейтового бюра конґресменів Джейн Курєр, відбулось посвячення деревця. Посвячення довершили отці пароxи обох церков — православної о. протоєрей Володимир Ситниченко і католицької о. Стефан Хміляр й о. д-р Павло Баб'як, з участю хорів православного під диригуванням Пантелеймона Клименка і католицького під диригуванням Ярослава Нижника.

Спеціяльно підготована для цієї урочистої хвилини церковна відправа викликала у присутніх незабутній настрій.

Союзянки тримали на зміну прапори. Після посвячення кожний з присутніх мав нагоду кинути під деревце лопатку землі. Після „Многая Літа" українському народові, злучені хори виконали три пісні „Журавлі" „Боже Великий" і гимн „Ще не вмерла Україна".

Ввечорі усі телевізійні станції подали уривки демонстрації. Невелика українська громада метрополії Денверу гідно та велично увічнила сумну подію у історичному житті українського народу, подію вибуху нуклеарного реактора у Чорнобилі. Заплянована у недалекому майбутньому пам'ятку у формі фонтанни або залізнобетонної лавки з відповідним написом, яку будуть завжди оглядати свої і чужинці, бо стейт Кольорадо кожного року відвідують тисячі туристів влітку і взимку. Українська громада Денверу вдячна 38-му Відділові СУА за цей гарний почин.

Я. Я.

ФРАНЦІЯ ВІДНОВИЛА спроби схилити Західню Німеччину до участи у своїй космічній програмі, яка передбачає створення мініятюрних кораблів багаторазового використання, аналогічних за конструкцією з американськими „шаттлами". Майбутній французький міжпростірний корабель „Ґермес" зможе вивести в орбіту залоги астронавтів і вантажі для орбітальних станцій. Запуски сателітів з допомогою „Ґермеса" не плянуються.

ПОДЯКА

Дня 7-го березня 1986 р. відійшов у Вічність наш Найдорожчий Муж, Батько й Брат

бл. п. інж. РОМАН ЗАГАЙКЕВИЧ

Оцією дорогою складаємо щиру подяку Рідні, Приятелям і Знайомим за моральну піддержку хворому під час його недуги.

Дякуємо всім за участь у похоронних відправах, особливо пластунам, промовцям, які сердечно прощали Покійного на вічний спочинок, та жертводавцям, які зложили пожертви на Служби Божі, Фонд Дрота, Гарвардський Проєкт, Український Музей та інші цілі.

РОДИНА

Повідомляємо Рідних, Друзів і Знайомих, що 2-го липня 1986 року відійшла у Вічність

бл. п. АННА САРАХМАН з дому ДЯКОВИЧ

проживши 83 роки.

ПАНАХИДА в п'ятницю, 4-го липня 1986 р. о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні Накреллі в Честер, Па.

ЗАУПОКІЙНА ЛІТУРГІЯ буде відправлена в суботу, 5-го липня 1986 р. о год. 12-ій в полудне в українській католицькій церкві св. Духа в Честер, Па., а опісля похорон на цвинтар у Факс Чейсі, Па.

Горем прибиті:

доњка — СТЕФА з чоловіком
зять — ЕВГЕН МАРШАЛОК
внук — БОРИС МАРШАЛОК
брат — в Україні з родиною

У Філядельфії відбулася конференція ЦУКА

У днях 30-го і 31-го травня та 1-го червня ц. р. в приміщеннях готелю Філядельфія- Центер відбулась конференція Централі Українських Кооператив Америки.

З'їзд делегатів в централі об'єднаних кредитівок розпочався в п'ятницю реєстрацією делегатів (54 учасників із 20-ох кредитівок), і товариською зустріччю, господарем якої була філядельфійська кредитівка „Самопоміч".

Наради офіційно відкрив у суботу голова Ради ЦУКА дир. Володимир Гупалівський, після чого молитву відмовив о. Йосиф Денищук із Вашінгтону. В першій сесії дня були чотири реферати, які підготовили В. Гупалівський (Дітройт), Б. Андрушків (Дітройт), Л. Липецький (Дітройт) та Б. Ватраль (Чикаго). Як і на попередніх двох з'їздах, так і на цьому з'їзді, особливу увагу присвячено тематиці збірної фінансової аналізи і економічномуростові та недолікам в кооперативних операціях. Також обговорено кооперативні публікації, про які ще довго дискутовано, та до цієї пори ще не вирішено.

У своїй аналізі сконсолідованих операцій кредитових спілок дир. Гупалівський відмітив маркантний зріст майна кредитівок під час останніх п'ятьох років, особливо в інвестиціях і вкладах. Одначе, в прибутковості українські кредитові спілки є дещо позаду в порівнянні з іншими федеральними спілками, які завдяки вищій позичковій діяльності втішаються кращими доходами. На думку В. Гупалівського, конечним є посилити рекляму для придбання членів і ефективної інформації про догідні відсотки на позички в наших кооперативах.

Інж. Б. Андрушків представив порівнюючу аналізу балянсів, прибутковість і розподіл чистого зиску. У всіх категоріях українські кредитівки виказують зріст. Зате вони залягають в позичкових доходах і збільшенні членства та в здобутті нових теренів. Сподіваючися вислідів плянованого зросту, кредитівки були б у стані подвоїти прибутковість і потроїти суми балянсів.

На попередньому з'їзді восени 1985 року говорилось обширно про переорганізовання кооперативних публікацій. Переглянувши можливості редагування Кооперативних Вістей в новому форматі і тиражі, інж. Л. Липецький дав конкретну пропозицію: випуском Вістей мав би зайнятись ЦУКА і подбати про періодичну появу з відповідною тематикою і професійними статтями . Крім цього ЦУКА подбає про поміщення новинок про діяльність кредитівок способом закуплення цілої сторінки в провідних українських часописах українською і англійською мовами.

„Інвестиційна та позичкова політика" була темою четвертої доповіді, автором якої був Б. Ватраль. Прелеґент зупинився на головних чинниках, які узалежнюють інвестиційні і позичкові рішення та стратеґію ділових комітетів. В загальному, кредитівки, з одного боку, мусять придержуватись приписів федерального бюра і статутових обмежень, а з другого боку, стреміти до максимальної прибутковости. Серед теперішніх обставин завзятої конкуренції в інвестиційних і позичкових можливостях кредитівки мусять старанно плянувати свої рішення і часто засягати професійних порад.

По доповідях слідували запитання і дискусія, з яких очевидним було загальне зацікавлення делегатів в темах доповідей і заключеннях прелеґентів.

Після спільного полуденку в програмі другої сесії заслухано обширшу доповідь дир. Омеляна Плешкевича (Чикаго), голови Української Світової Кооперативної Ради (УСКР). Доповідач у своїй презентації про „Минуле, сучасне і майбутнє" розглянув 35 років діяльности української кооперації в нових країнах поселення, коротко торкнувся історії української кооперації до часу її ліквідації в 1944 році і накреслив напрями в дальшому організованні української кооперації в діяспорі. Як виказує статистика прелеґента, українська спільнота диспонує поважним оборотовим капіталом, приблизно одного більйона долярів, базованих на 120,000-му членстві в кооперативах ЗСА, Канади і Австралії. Це ледве пропорційний показник нашого повного потенціялу, бо на 500,000 українців в ЗСА ми маємо тільки 50,000 членів кооператив. Тому, по думці прелеґента, треба апелювати до українських церковних, суспільно-громадських і політичних організацій,щоб вони підтримували українську кооперацію та тримали гроші на кооперативних конто.

Дир. Роман Мицик (УСКР-Чикаго) в додатковій точці програми звернув увагу на важливість консолідації кредитових спілок в ліквідації і вважав корисним створити сітку фінансових обслуг, як також затвердити спеціяльний фонд для розбудови української кооперації.

Після довгої дискусії над програмою приступлено до загальних зборів. Про діяльність ЦУКА із 1984-85 ділового року звітували дир. В. Гупалівський, голова Ради, Є. Репета, секретар, і інж. Д. Григорчук, голова управи. Звіт Контрольної комісії (написаний д-ром П. Вигінним) відчитав дир. Р. Мицик. Після запитань і дискусії над звітами голова Номінаційної комісії Р. Олексюк відчитав листу кандидатів до президії і управи ЦУКА та її ділових органів на нову каденцію 1986-87 рр. У висліді вибрано таких кандидатів до президії Ради директорів:В. Гупалівського — голова ради, З. Кравченюка, Б. Ватраля, Р. Гуглевича — заступники, Є. Репету — секретар, Б. Андрушкова — фінансовий секретар; до Контрольної комісії — д-ра П. Вигінного, Р. Мицика, Л. Баха, Розалію Головку і Л. Липецького; до управи Д. Григорчука, П. Олексюка , О. Глюта, Тамару Дениненко, Орисю Бурдяк і Христину Филипович. Подякою дир. Гупалівський закрив загальні збори і ділову програму другого дня з'їзду.

В суботу перед вечором делегати і їхні гості виїхали автобусом до приміщення української кредитової спілки „Самопоміч" на прийняття і оглядини кооперативних бюр і їхнього устаткування в новому модерному будинку. Відтак делегати переїхали до Культурно-Освітнього Центру, де відбувся святковий бенкет із концертом, в якому виступили чоловічий хор „Прометей", Христина Липецька (меццо-сопрано) і Ірена Пелех-Зварич (фортепіян).

Господарем вечора був дир. Іларій Мазепа, президент кредитівки „Самопоміч", тостмайстром д-р В. Пушкар, а головним промовцем дир. Р. Гуглевич. Помимо незвичайно теплої погоди і браку охолодження на залі, учасники бенкету були захоплені високого рівня мистецькою програмою, смачною вечерею і приємною атмосферою гостинних господарів.

В неділю, 1-го червня, відбулось засідання ради директорів ЦУКА, вибір голови нової управи, яку очолив інж. Д. Григорчук і одобрення пляну праці на 1986-87 рр.

Загальне враження із з'їзду позитивне. Хоч такий з'їзд відбувається двічі в році і тематика часто повторюється, то це необхідне у звітуванні успіхів, поступів і невдач. Говорячи про вісті із кооперативного руху, не можна поминути ролі кооперативного журналу в розповсюдженні порад і інновацій. В намаганні удосконалити існуючу чи ввести в життя нову програму не обійдеться й без довших доповідей, дискусій і повторень. Тому багато матеріялу, про який була мова на цьому з'їзді, було потрібним, щоб завершити нові концепції. Є надія, що у майбутньому ми спроможемось на більш ефективну організацію та дефінітивну агенду для кращої перспективи діяння. І може тоді ми оцінимо зусилля і досягнення тих, які взяли на себе програми амбітних розмірів і далекосяжних плянів.

Ігор Козак

Загальні збори корпорації „Українське Село"

Після багатьох років старань, а й деяких невдач, дім для старших віком „Українське Село" недавно став ще одним здобутком і гордістю української громади Великого Дітройту. Як натепер, усі проблеми у звязку з будовою є за нами, і недавно ми відзначили першу річницю його існування.

22-го березня ц. р. відбулися чергові річні загальні збори членства. Збори попередила спільна вечеря, яку відкрила президент корпорації Анастазія Волкер, а о. ігумен Вернард Панчук, ЧСВВ, поблагословив їжу. Безпосередньо після вечері у великій залі будинку відбулися ділові загальні збори, якими проводив голова Дирекції Зенон Василькевич. Звітували усі члени Дирекції, які мали відповідальність за поодинокі ділянки праці. Окремо відмічено вклад праці Стефи Дуб і Роми Когут, які взяли на себе обов'язок дбати за ґабльотки з мистецькими експонатами, а також працю архівара Соні Гулик. Грамота признання за вклад праці одержали інж. Володимир Томин, який дібрав потрібну групу фахівців, конечних для швидкого проведення будови, та о. ігумен Вернард Панчук, ЧСВВ, за всебічну підтримку „Українського Села".

Дирекція „Українського Села"; сидять (зліва): Лев Воробкевич, Софія Андерсон, Стефан Віхар, президент, Анастазія Волкер, екзекутивний директор, Ольга Адамек, Юстина Неліґен, Ірина Гулик; стоять (зліва): Михайло Томин, Юлія Мазяк, Луїза Сакс, Роман Татарський, Іван Дадсон, Павлина Будзол, Зенон Василькевич, Стефан Лехно; відсутній —Ігор Іваницький.

Опісля голова статутової комісії Луїза Сакс поінформувала присутніх про проповані зміни статуту і деякі поправки. Одно з найважливіших змін у проводі корпорації—це виелемінування функції голови Дирекції, яку перебрав би президент корпорації, і створення уряду екзекутивного директора з дуже широкими повновластями. Присутні члени більшістю голосів апробували ці зміни.

Після обговорення змін до статуту відбулися вибори до Дирекції. Одноголосно вибрано на наступну каденцію таких осіб: Ольгу Адамек, Софію Андерсон, Павлину Будзол, Івана Дадсона, Ірину Гулик, Ігоря Іваницького, Стефана Лехна, Юлію Мазяк, Юстину Неліґен, Луїзу Сакс, Романа Татарського, Михайла Томина, Зенона Василькевича, Стефана Віхаря і Лева Воробкевича.

Помітне було велике зацікавлення членів працею Дирекції, якій висловлено подяку і признання за пророблену працю. Тиждень після загальних зборів відбулося засідання новообраної управи, яка розподілила функції в такий спосіб: екзекутивний директор і почесний президент Анастазія Волкер, президент Стефан Віхар, перший заступник Ольга Адамек, другий заступник Юстина Неліґен, протоколова секретарка Софія Андерсон, кореспонденційна секретарка Ірина Гулик, скарбник Ігор Іваницький. На місце фінансового секретаря створено фінансову комісію. До екзекутиви увійшли ще Луїза Сакс і Лев Воробкевич. Інші членки і члени Дирекції одержали різні ділянки праці, за які будуть відповідати.

Анастазія Волкер, екзекутивний директор передає символ уряду президентові корпорації Стефанові Віхареві. Приглядається Луїза Сакс.

Зенон Василькевич

Попис „Зорепаду" у Вотервліті

На закінчення школи українських танців танцювальної групи „Зорепад" під протекторатом парафії св. Миколая у Вотервліті, Н. Й., що його проводила маестро Рома Прийма-Богачевська з помічницею Вірою Кушнір, відбувся річний попис у залі Українського Клюбу тут 8-го червня ц.р. Відкрив його голова Управи „Зорепаду" мґр Андрій Дурбак, вітаючи присутніх. Він пригадав, що „Зорепад" існує вже 10 років, мав багато виступів на українських і американських імпрезах, міжнародних фестивалях в Олбані.

Першою точкою програми був виступ цілої групи „Привіт" з хлібом і сіллю, що їх вручили дві найменші дівчинки і хлопець о. Володимирові Пашкові, пароховi парафії св. Миколая у Трою, та його дружині. Дальшу програму попису заповідала помічниця школи Віра Кушнір. Старша група виконала гарно „Гуцулку" у стильових гуцульських одягах. Молодша група відтанцювала з козацьким темпераментом „Козачок". Наступним був гумористичний танок „Зарозумілі хлопці", що вніс веселість. Сестри Динько, що танцюють від самого початку в „Зорепаді", виконали по-мистецьки закарпатський танок у стильових одягах.

Голова управи „Зорепаду" мґр А. Дурбак подякував інж. М. Герецеві та його дружині Аллі, основникам „Зорепаду", за їхню успішну працю, а мґр Д. Якубович за те, що подбала про відповідні одяги для групи.

Їм вручили квіти. Також подякував він і секретарці Тересі Аткінс-Бережанській і скарбникові В. Кузьові за добру співпрацю. Маестро Рома Прийма-Богачевська подякувала панству Герецям за ініціятиву у створенні „Зорепаду" і добру співпрацю, також А. і Т. Дурбак, Вірі Кушнір, помічниці, що добре вчить і діти люблять її. Одначе, замало дітей (бо тільки 18) є тепер у „Зорепаді". Треба збільшити число учасників. Останньою точкою програми був бравурний „Гопак" у зразковому виконанні старшої групи.

А. Дурбак подякував теплими словами маестрові Ромі Приймі-Богачевській, її помічниці Вірі Кушнір за успішну працю, всім батькам, що привозили дітей на лекції танців. У 1986 році „Зорепад" мав п'ять виступів, це вже шостий. Подякував парафії св. Миколая у Вотервліті, управі Українського Клюбу за залю, управі „Зорепаду", мґр Д. Якубович за випозичування одягів. Заповів, що 21-го вересня почнеться знову школа танців, закликав зголошуватися. Діти вручили квіти маестрові Р. Приймі-Богачевській.

На закінчення зроблено спільну знімку „Зорепаду" і з прийняття. Варто пригадати, що перший курс українських танців провів у Трою маестро Василь Авраменко в 1929 році з участю 100 учасників. Допомагав йому Ярослав Склярик. Від 1969 року вела курси танців Уляна Коргун, пізніше Яр. Склярик при помочі Михайла Коцура. Курси танців відбувалися теж у Коговзі й Вотервліті, де вів їх Михайло Савків. Наші діти багато скористали з тих курсів і пам'ятають їх все життя. Мистецьке виховання має велике значення, тому діти від шести років повинні вчитися українських танків, бо це скріплює їхню національну свідомість і гордість.

Навсипуща маестро Рома Прийма-Богачевська закінчила школи танців в Ірвінгтоні й Ратерфорді. Влітку вестиме вишкільний курс для заавансованих і інструкторів на „Верховині" від 26-го червня до 19-го липня. Ця школа виступить під час фестивалю молоді на „Верховині" 18-19-20-го липня ц.р. Пізніше відбудеться танцювальний табір дітей від 10 року на Союзівці від 24-го липня до 9-го серпня. На „Верховині" буде танцювальний табір для дітей від 8 до 16 років від 10-го серпня до 23-го серпня.

На закінчення тих курсів і таборів відбудуться пописи танців. Бажаємо маестрові Ромі якнайкращих успіхів.

І. Д.

ЯК СТАЛО ВІДОМО з арабських джерел, Совєтський Союз забезпечить Йорданію модерними системами протиповітряної оборони і ракетами „земля-земля". Це постачання буде здійснюватися в рамках підписаної в травні цього року совєтсько-йорданської угоди. Західні обсерватори вважають, що зближення з Москвою пояснюється тиском на Йорданію зі сторони Сирії та Іраку.

ЗМІНА АДРЕСИ

До Адміністрації „Свободи"

30 Montgomery Street ■ Jersey City, N.J. 07302

Прошу змінити мою адресу:

„Свободи" ☐ „Українського Тижневика" ☐

„Веселки" ☐

Моя СТАРА АДРЕСА була:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

Моя НОВА АДРЕСА така:

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

На зміну адреси проситься
ОБОВ'ЯЗКОВО ДОЛУЧИТИ $1.00.

Пропам'ятна доповідь ім. Богдана Кравцева в Гарварді

(ФКУ—Кеймбридж)—Дев'яту щорічну пропам'ятну доповідь ім. Богдана Кравцева виголосив 30-го травня в гарвардській бібліотеці ім. Говтона ред. Михайло Бажанський. Проф. Ігор Шевченко, директор Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету, представив ред. Бажанського як людину, „знану своїм вкладом у політичній, пластовій, журналістичній і літературній ділянці".

Ред. Бажанський, який живе в Дітройті, говорив про „Українських поетів у Чехо-Словаччині поміж 1918 і 1945 рр." М.Бажанський поєднав особисту заанґажованість особи, яка жила в українському культурному середовищі Праги і знала його добре, з відстанню науковця, здібного оцінювати історичні постаті і події з перспективи часу. Він здавна підтримує Інститут. У 1974 році він пожертвував Інститутові свою бібліотеку 20,000 томів україніки. Він також обіцяв фінансувати цілий том у рамках Гарвардського Проєкту Тисячоліття Християнства України.

Богдан Кравців був співробітником УНІҐУ в останні роки свого довгого і плідного життя. На цьогорічній пропам'ятній доповіді родину Кравцевих представляв син Юрій. Після доповіді відбувся обід у гарвардському професорському клюбі.

25-річчя...

(Закінчення зі стор. 2)

В одному випадку редакція відхилилася від принципу виминання контроверсійних проблем: подвійне число „Сучасности" влітку 1985 року появилося польською мовою. На зміст того числа склалися статті вісьмох польських та українських авторів — на першому місці першорядна, знаменита стаття професора Анджея С. Камінського „Україна й українці в очах поляків". Проф. Камінський — це один з чолових представників сучасної ревізіоністичної школи польських істориків. Видавати таке число було виявом відваги, бож існують у нас все ще люди, для яких Польща і поляки — це хвостатий чорт, до якого не треба й наближуватись. Видання такого числа надало зразу обличчя журналові, що він не тільки український і протибольшевицький, але й пропаґує Прометеївську концепцію з'єднаного фронту всіх народів, поярмлених большевицькою Москвою.

Довгої мови короткий зміст:чи не варто би більше балянсувати матеріял, — не боятися „контроверсійних" проблем, у друкуванні зразків поезії не фаворизувати спеціяльно того модернізму, до якого не всі читачі вже навикли і не всі його розуміють. „Хай учаться" — скажуть поети-модерністи. Добре, але та наука матиме кращі висліди, коли не подавати її великою ложкою, а маленькою.

Добре сталося, що засновано „Сучасність", і добре сталося, що вона має за собою вже 25 років віку. Побажати слід їй здорового творчого 50-річного ювілею.